

עם אלישע רודין ב' 1945

ברכתו. שאלתו אם יודע הוא מי כאן אלישע רודין. והוא משיב, כי הוא למד בוקש, וסומק מה פרח בלחיו. הוא החל לבלוש אותי צענים מפלבלות. הבינותי מיד, שהוא חרד, שהוא חושד במשהו. אך, משתחילתי לדבר, מאניע-לשון נעלמה הארמוניות הפתאומית. והוריו המה חזר והלית את פניו. אני מספר לו, כי אני מוזהלתי, למדתי את שירי בעודנו בבית הספר העממי. מורי, חברי והורי הושמדו. שמעתי עליך בנוד היהודי האנטישמיסטי ובאתי לבקרך.

המשורר השתדל כאילו להציץ לנשר מתי, הוא רצה לברר לעצמו, אם אני שליחו של הסיטרא-אחרא. — את — אומר הוא לי — אתה הוא שליח? כבר שמעתי אודותיך. ובחדר-גה החל להטיל עלי קושיות בנו אחר, וזו אני חש שהיא ממשש את דופקי ומרה דחני מכל עבר, מנייה-וביה, אני קורא לפני בעלפה שירים אחרים משלו: "יוםם בסחי ורפשי", "הוי החוקקים חקקי אורי", עתה נתכנס והעמיק בתוך חוכו, מעטה של חתיקה מוזהלת, כי זו דרך הפחד ברוסיה. הפחד שוכן בלבו של כל אדם, אם אינו משהו, פירושו של דבר, שהאחרים פוחדים מפניו. זהו פחד נסתר, סמוי ועמוק. אתה חש יבו בעין: המחמד, שנעשה חלק מצמנתו שלו, עד כדי לא להרגיש בו. כשם שהארץ אינו מרגיש בלחץ האטמוספירה המקפת אורא.

אני מרגיש זאת ונוכח לדעת שלא נר חיק בשיתחננו, ואני-על-פיריך אני חוזר ומנסה לשאול אותך, שאלות של לא-כלום, אך חשבותי חן קצרות, ומשל להשובה דימולמאסית שאי אתה עומד על טיבה והיא מתפרשת לכאן ולכאן, או מוטב — אי-גה מתפרשת לאילכאן ולאילכאן. הוא אינו טואלו מאימתי נפל למשכבו, והוא משיב: זה ימים ספורים אחתהו צינה, אין הוא יודע, כי עוד בטרם הכרתי את מוסקוה כבר שמעתי על הגלות שערך בסיביר. אין הוא מוכיר במלה את עברו הקרוב, אין הוא נוטה להאמין לי, ולו גם הייתי כדבר אליות עברית, ואולם גם בדמדומי שתקתו זו נתגלחה והפגיעה גד-לוה, עומק אמנתו האיתנה במה שמא-סין גם אני, במה שמאמינים אנו כול-גו. לפני שנפרדתי מעמך, שאלתו אם ירשה לי לחזור ולפקד אותך, הוא חרשת...

בלבתי לרכבת דמיתי את המנישה לאו-הו החול שרכב מסביב לעצמא, כשחוא מנסה לשוא ללכוד את זמנו...

האבן אסך נחת" (לשלמה, שעוד נשבע מטנו הרבה נחת), ודאי, עוד תשבעו טמני נחת — אני מהרהר ביני-וביני — כי סופי שאגיע — יהי מה — לחופי המכורה...

אותו ערב נפגשתי עם כמה צענים שנק-לעו למוסקוה. סיפרתי להם את מאר-רעות היום, וכולנו גמרנו אומר לקרב את אלישע רודין לחוגנו. אני נשלתי על עצמי את השליחות להפגש עמו.

למחרת התראיתי עם המשורר אי-ציק ספר ואף ממנו נודע לי, כי רודין נמצא בבית-ההבראה בל. למדתי בעלפה שנים משיריו ובוים אי בשבת, שמתי לדרך פעמי, ניצבתי בסני דלת ועליה כרטיס ביקור לבן: אלישע רודין. נקשתי בחיסוס בדלת, במיטה שבפינת החדר העשוי לוחות עץ בלתי-צבועות היה שרוע על חיוור, חרש ברכתו לשלום ברוסיה, ובקול שקט מזה השיב לי על

לא — לא אחזור בני בחיור ערסומי משיב ק... הוא חי, אך משכבר איננו חי. הבינותי את התשובה כל אדם ברוסיה — היה מבין אותה, היא לא היתה מעורפ-לת ביותר. המשורר ק, מספר לי כי האיש כתב שירים בעברית ולפיכך נידון לגלות של למעלה-מפער-שנים בסיביר. הוא היה "סיוניסט"... ועתה חזר ישיש וק-צוץ.

משמע, חי הוא, חי! — אני מושך הולך — איך אפשר לראותו? על שום-מה עליך לראותו — אומר לי ק, כשהוא נאנת קמעה — ביטול ומן בכרי, אך, כטוב בעיניך, רודין עובר כמתרגם בוער היהודי האנטישמיסטי. היום מגרא שלו והוא בל. הסמוכה למוסק-וה.

נודדתי להסדר, המשורר נתן לי במ-תנה את כתביו ובהקדשתו כתב לאמר: שלויסקו, פון ועלען מיר וועלען גאך.

באביב 1944 שלטני הגורל למוסקוה. נחלתי מתחומות רפאים יהודיים; נישא דרך קברות-המונים בלתי-מכונים וכבי-שני מות יקדים; דרך מתנות עיניו ומלי-תעות צמאות-דים של אוקראינים. הנאטו והיער נשאר מאחורי. הנני למוד קרבות ונקמ ומרם מלאו לי אז שש-עשרה.

באתה מימי האביב נודמנתי לביתו של ק, משורר יהודי סוואטי, אותה שעה היה עוד במשרדו ואני הכיתי לו ליד החלון עמדו ארונות ספרים ופניתי אליו הם, ולוים עכדתי נוכח אלפי הספרים היהודיים, שלוש שנים עברו ולא ראיתי אף את אהה. מבעד זכוכית הארון נשק-פו הספרים מסודרים סודים סודים והקפ-קני תשוקה להוציאם, ללפתם אל לבי.

— ספר עברי? — אנתולוגיה של הספרות העברית? לא יכולתי לכבוש את יצירי ההגברתי רפ-ת-ח-ת את ארון הספרים. הריני חוזר ומשיל מבט על הדלת ופותח את הספר; אשר ברש — אנתולוגיה... ובשולי השער נקדשה — לעוד האנטישמיסטי במוסק-וה מהועד לקשרי-תרבות בירושלים.

היתה זו הנוכחה הראשונה, הפסוק הראי-שון מהמולדת, לאחר שנים של כיוספים [אבדן דרכים. אני מרדף ומתאוס הכתו-בת: שירי אלישע רודין]. זכרתי לילות סתיו 1939, פנישה-במחת-רת, חברי הבוגר-מספר על אלישע רודין, זכרתי חברים שיהח צעדו ותוב הארב שיכלה אחם — — — איוושת צעדים קלים נשמעו והדלת נפתחה. אשת-המ-שורר ק, מויעה לי, כי בעלה טלפן והר-דיע, שיכוא כעבור רבע שעה.

היא יצאה הוצאתי נייר והעקתי שיר-ים מספר. —

מה תבנה לה: מה תבנה לה ובאימה פצה תקצור תקצת? הן לא ואבי-ערב הפח עמוס, הושע וקלקת.

תרם קולך, קרא בגרוין, פתח פה דנת ונתן! בני ששמונו — אלה גדולה, פל לשון, ישבה בצעה...

פמה דלמים ופלויות ושלב, לא תפך עיר אמן. קרא, סקרו בלשון סלסולות: הוי, תחוקקים תקרי און!

וכשנכנס בעל-הבית כבר שלטה בהיר-שלות השקט. גם אני שקטתי — הספר העברי והחור למקומו. רק ריעון החל להטריד אותי: שומה עלי לצאת בעק-בותיו של אלישע רודין ולמצאן ויהי אשר יהי.

ה ר א ה

וזה עלו קראו בינינו הנביא, את עלינו. קסיר, קתנת שים קף מואת — אפר קתנתם. חוק, חוק, אפי, כי קתנת זו גוף תלפיש, ודע לך, כי זה תתקל הוא רק ארגי עקביש, ומוטל תלל יחיש תפב פקשר קדך קנפנים, וברך הוא כורצ קפניו, קשמתנה אפנים, שליחות אני מטיל עקידה, אף, לתקלי העיר, פגד: יום תפקם קבוא — הוא אלתינו קאדיר.

קאכן פקטר מרד, היא מקנה על פני הניאר עגור, קך פתקב קכנו נעוצים — עיני קון ועור, ויהי תליל קון ורון קלמב תרואה תפב, ומי כצחוק הבים עליו ומי קרא: הוא מטרף, אף הוא גלה לי סוד תרון, פשר, פשר הגיקה, כי תנקמה יצאה לשפט — זכה דודי לקראת קנה.

עברית: אלישע רודין

Handwritten Hebrew text, likely a draft or a specific version of the poem above.

ק ר ו נ ע ל י מ

קרבש בקגלים באים, — קה תבאמם תגלילים? — אנתנו ענלה נושאים וכה ענה שך נעדים, ומארה תענלה באור תערב קהפה וקבנת עבה תענלות פאנשים פתחולות. לא סג בעיר, לא נושאים איה סבת תרקודים? וטענלות לי מודעות סקברי, סקבר קכו קרובות, ובין פל העדה הזאת נעלות אפי, ופות, קדושות רק לשפת הן קשהורות, קיי קיי קשורות. עברית: אלישע רודין

Handwritten Hebrew text, possibly a continuation or a different draft of the poem.

מקץ שלושה שבועות חזרתי ובאתי אליו. הפעם היה עמי גלוי-לב יותר, אך לא בשלמות. הוא החלים קמעה. התהלך אנה ואנה בחור, על השולחן היה מונח תנ"ך, מבחר השירה העברית של ת. בראדי, "מלחמה ושלום" של טולסטוי: מספר כתבי-יד בעברית. העלמה — שעד היום איני יודע מי היא — ביקשה ממני לא להכביר על המשורר ונעניתי לה בהבטחה מפורשת. הצאתי על השירים ה"טריים" שהיו מונחים על השולחן ושאלתי, אם עודני מוסיף לכתוב. הוא השיב בחיוב, והסביר, כי הוא סר-ר-ח לכתוב. מתוך לחץ ועקה פנימית, אני מספר לו, כי ראיתי שירים שלו מכונסים באנתולוגיה ארצי-שראלית. פניו נשתלחמו ועיניו ניצתו באור-יקרות:

— אנתולוגיה ארצי-שראלית? — הן, בשחיית אצל המשורר ק. ראיתי קובץ-ספרותי מארצי-שראל ובו כמה משיריך, קמא-קמעה נודקה, פניו נת-בהר ונהרו, השתי, כי שבה השכינה ושכנה עליו, ורוד-חסד גמלה עמו והרגני-זה אהו בשלתי ימי הגעים, רוויי הצער והיסורים.

רגעים אלה לא אשכח, אותה שעה המשיך שירי הכפור שהגלדו עליו — ויכרתי, הוא, הסבא — מורה-הדרך, ואני נכוד — ההולך-בדרך.

וכשנפרדתי מעכו הפעם וכבר עמדתי על פתח הדלת, אמר לי כשדמעות גיל מנצנצות בעיניו: — אם כבר לא אוכל להוסיף לבינה לבניך, מוטבחני כי ברכתי תלווה אותך לנצח. דמעה חמה התליקה והתגלגלה על פניו. הכפור הפשיר מעליו לשעה קלה ברוסיה הקרה והרחוקה...

שליחוקמ